

Mnogovrstne novice.

* *Vojška s čebelami.* Oddelek lahkih pešcev je pred nekaj leti prišel v neko Afrikanško vas ravno o poldne, ter se ustavi in napravlja nekoliko časa tam počivati. Prebivalci so vsi zbežali, ter seboj vzeli, kar so le mogli. Francoski vojaki vse preiščejo, da bi kaj živeža dobili, pa nikjer ni bilo nič. Zadnjič vendar nekaj najdejo: za neko živo mejo trideset panjev čebel. Težki so bili in méd je od dalječ dišal — vojakom se vé da — nenavadno. Brž napravijo ogenj, ter čebele z dimom omamijo. Ker ni bilo časa čakati, so kar panje na palice ali bajonete natakili in jih odnesli. Al čebele niso bile mrtve, ter se iz omedlevice kmalu predramijo. Druga za drugo izleti, kmalu so bili panji prazni, al nad vojaki črn oblak čebel, kateri jih je spremljal. Naenkrat se na vojake spustijo, bôdejo s svojimi slabimi, pa strupenimi bajoneti, da je bil jok in stok. Vojaki so naglo proč pometali svoje panjeve, se branili in vpili; tudi streljali, da bi s strelom in dimom sovražnika pregnali. Pa — zastoj. V tem hipu pride sovražnik s svojimi dolgimi puškami. Nerednost in nesreča je bila popolna. Francozi so tretji del vojakov zgubili in drugi komaj vbežali. „Slov. čebela.“

Iz deželni zborov.

Deželni zbor Kranjski.

V 2. seji 16. dne t. m. je novo izvoljeni poslanec Matej Lavrenčič storil obljubo, Franjo Rudež je dobil odpust za 8 dni, Andrej Lavrenčič pa, katerega huda bolezen žalibog veže na posteljo, za ves čas letošnjega zborovanja. — Potem so se volili sledeči odseki, in sicer finančni odsek: dr. Costa, načelnik, Deschmann namestnik, Murnik perovodja, dr. J. Bleiweis,*) Horak, dr. Poklukar, vitez dr. Savinschegg, Ed. Schaffer in pl. dr. Schrey; — peticijski odsek: grof Barbo načelnik, dr. Razlag namestnik, dr. Zarnik perovodja, pl. Langer, grof Thurn, Pakiž, Kramarič; — odsek za poročilo o deželno-odbornem delovanju: dr. Zarnik načelnik, dr. Poklukar namestnik in perovodja, grof Barbo, Tavčar in Franjo Rudež; — šolski odsek: dr. Razlag načelnik, vitez Gariboldi namestnik, pl. Langer perovodja, dr. Bleiweis, dr. Costa, Obreza, Toman; — gospodarski odsek: Deschmann načelnik, Murnik namestnik, Obreza perovodja, Kotnik, Kozler, Pakiž in grof Margheri.

Dalje se je volitev Adolfa Obreze potrdila. Predlog deželnega odbora, da naj se počitnine doslužnim deželnim uradnikom in služabnikom izplačevajo za vsak mesec naprej, je obveljal, ravno tako predloga, da se pazniku posilne delalnice Kocijanu Tomicu čas njegove provizorične službe in pazniku Janezu Zormanu čas vojaštva in začasne pazniške službe vštevati smé pri vpokojitvi. Sklep lanskega leta gledé vodstva po deželnih dobrodelnih zavodih se je spremenil tako, da ne bode deželni zbor, ampak deželni odbor presvitlemu cesarju izmed bolnišničnih primarjev nasvetoval enega za stalnega ravnatelja v Najviše imenovanje. — Poročilo o deželno-odbornem delovanju se je izročilo dotičnemu odseku. — Šolskemu odseku se je izročilo poročilo deželnega odbora o načrtani postavi, da se od-

pravi učnina in prenaredita §§. 45. in 46. šolske postave od 29. aprila 1873 in po deželnem odboru predloženi načrt postave, kako naj se uredijo zapuščinski doneski k normalno-šolskemu zakladu. — Finančnemu odseku je deželni zbor izročil poročila deželnega odbora, namreč: zavolj zboljšanja plačila okrajnim ranocelnikom na Kranjskem; — zaklada zemljiške odveze proračun za leto 1875 in računski sklep za leto 1873; — poročilo o izterjanju zaostalih deželnih priklad za vžitnino; — Kranjskih ustanovnih zakladov proračuni za leto 1875 in računski sklepi za leto 1873; — deželne vino- in sadjerejske šole na Slapu proračun za leto 1875 in računski sklep za l. 1873; — poročilo zavolj dodatne denarne zaloge za leto 1874 za Slapsko šolo; — in načrt postave, s katero se izključuje po dohodkih hišnega davka prostih poslopij odmerjena dohodnina od prikladov za deželne, okrajne in občinske potrebščine. — Konečno je dr. Costa predlagal, da naj se poročilo deželnega odbora o premestitvi sedeža c. k. okrajne sodnije iz Planine v Logatec izroči v pretres posebnemu odseku sedmerih udov, Deschmann se je izrekel zato, da naj se obravnava precej prične, kar pa obveljalo ni. Pl. dr. Schrey je povdarjal, da je Costov predlog samostojen in da se ga izročiti mora poprej posebnemu odseku v pretres; deželni glavar sam pa ga je podučil, da to ni tako in je temu primerno na glasovanje dal dr. Costov predlog, ki je obveljal.

V 3. seji dné 21. septembra je novoizvoljeni poslanec Edvard Schaffer storil obljubo, potem se je volitev Matevža Lavrenčiča in Edvarda Schafferja za deželnega poslanca potrdila. Finančnemu odseku se je izročila prošnja Jožefa Kristana, učitelja na Slapski šoli, za povikšanje službenine, prošnja deželnega vartarja Žitko-a zavolj 3 petletnic in prošnja slikarja Šimna Ogrin-a za podpornino; prošnja okrajno-cestnega odbora Planinskega zavolj podpore za ceste od Bloške Police do Rakeka pa se je izročila gospodarskemu odseku. Temu odseku se je izročila tudi vladna predloga z načrtano postavo o varovalnem času za divjašino. — Finančnemu odseku se je izročila vladna predloga z načrtom pogodbe za uravnavo razmer med zakladom Kranjske zemljišne odveze in med državo, potem poročilo deželnega odbora, koliko stroškov za realko naj bi prevzelo Ljubljansko mesto in koliko dežela Kranjska, in zahtevanje c. kr. vlade, da bi se 20% priklad od vžitnine poberal za zemljišno-odvezni zaklad. — Šolskemu odseku se izroči načrt dodatne postave zavolj odprave učnine in poročilo deželnega odbora, ali naj se kaj ukrene za poboljšanje ljudskega šolstva in učiteljskih plač. — Poročilo deželnega odbora zavolj naprave kmetijske šole na Dolenjskem se izroči posebnemu odseku, ki se bode izvolil v prihodnji seji. — Konečno se je izvolil odsek za poročilo o premestitvi sedeža okrajne sodnije iz Planine v Logatec, namreč: dr. Costa (načelnik), Murnik (namestnik), vitez Gariboldi (perovodja), Deschmann, Kotnik, Matevž Lavrenčič in dr. Razlag.

Deželni zbor Koroški.

K prvi seji so prišli skóro vsi poslanci. Po navadnih ceremonijah so se pričeli precej živahni razgovori in poslanec Einspieler je izročil predsedništvu kar butaro peticij Koroških Slovencev, zahtevajočih slovenske stenografične zapisnike sej. To bo tudi povod dalo principijelnemu vprašanju, se imajo li slovenskim peticijam pridajati tudi nemški prevodi ali ne; jur. polit. odsek bo o svojem času o tem poročal. Nemški zagrizenci in celó nekateri slovenski so, kakor po-

*) Zarad očesne bolezni je dr. Bleiweis prosil, da se mu v odsekih ne dá nobeno drugo opravilo kakor to, da se dotičnih obravnav z besedo vdeležuje, ker v deželnem zboru po tem takem ne more nalog poročevalca prevzeti.

roča „K. Bl.“, hoteli to stvar nagloma rešiti in skleniti, da se imajo pridevati nemški prevodi. Poslanec Einspieler ni hotel pridjati peticijam nemških prevodov. Kaj bo sklenil ustavoverski juristični odsek in kaj bo rekla vlada na to, se še ne vé. — Vladini predlogi za letošnje zasedanje ste: Postava v varovalnem času za divjino (zverino) in postava o varstvu poljskega blaga.

Česki.

V deželnem zboru Českem sedi tudi 7 mladočehov. Vladini predlogi: a) Naprava novih zemljiških knjig; b) postava o vrednji zdravniških služeb po občinah.

Štajarski.

Vladini predlogi: Postava o varovalnem času za divjaščino, in postava za konjederce.

Gorenje - avstrijski.

Vlada je predložila: Postavo o varstvu poljskega blaga in postavo o preuredbi §§. 12, 14 deželnega volilnega reda.

Solnograški (Salzburški).

Vlada podá zboru v obravnavo: Postavo o varovanju divjaščine, in postavo o poravnavi preprirov po uradih občinskih po deželi.

Tirolski.

Narodno liberalnih laških poslancev ni bilo k zboru, marveč so sklenili položiti rajši svoje mandate, ko da bi prišli.

Moravski.

Vladini predlogi: Postava o povzdigi živinoreje, in postava o varstvu poljskega blaga.

Šlezki.

Vlada je predložila a) postavo o povzdigi živinoreje, b) postavo o varstvu polja.

Gališki.

Vladni predlogi: postava o povzdigi živinoreje, postava o varovanju divjaščine.

Bukovinski.

Vladine predloge: postave o varstvu polja, varstvu divjaščine in o vrednji zemljišno-odveznega zaklada. Osem federalističnih poslancev velikega posestva ni bilo v zbor.

Dalmatinski.

Vladini predlogi: Postava o varovanju tičev in o razdelitvi sopsašnikov.

Deželni zbor Predarelski.

je sprejel predlog, da se preiskujejo nasledki volilne reforme. Ta sklep je tem bolj važen, ker je Predarelska čisto nemška dežela, kar kaže, da tudi Nemci z volilno reformo niso zadovoljni.

Naši dopisi.

Na Bukovcu na Hrvatskem dne 11. Rujna. — Tužnim okom mora svaki pravi domoljub gledati, kako se tudjinstvo sve te bolje medju nami Slaveni razgranjuje, i na račun našega naroda sva izdašnja mjesta zapremija. Tomu je da kako mnogo kriv naš nemar, pak pomanjkanje prave odvažne poduzetnosti, ber koje nigdje baš u ničemu napradka neima. Riedki su samo slučajevi u nas Slavenah, gdje si domaći koj sin, prikupiv si dovoljno znanja, odvaži pred svet, da predanj iznese svoju vještinu u kojoj struci umjetnosti ili drugom kojem fini-

jem (uglednijem) poslu. Medju takove slobodno brojim Vašega rodjaka, korenita Kranjca, Matiju Ožbića, podobara iz Kamnika, koji u rezbariji, kipotvorstvu, u obće u stvarih crkvenih budi iz drva, budi iz cementa pravljenih, trudom, i pognućem svojim do pohvalne zaista izvrstnosti dotjera. Uz bok mu stoje još dva mu vrla sina Matej i Franjo, mladića vriedna i čestita. Svoj trojici, već po dva puta, radećim u mojoj župnoj crkvi na Bukovcu prisiljen sam najbolje svjedočanstvo dati na pohvalu im, i preporuku drugim. Ponajprije načiniše mi g. 1871, iz tako zvanog Portland-cementa dva krasna žrtvenika, da mi za nje svaki, ko jih vidi, zavidi; počto su tako ukusno, i u izboru bojah tako pravilno izvedeni, da ih samo dobro uještačko oko od pravoga, naravskoga marmora razlikovati može. Tako s svjetionik u sredini crkvenog broda viseći pravi mi je ures crkve. Ljetos pako popraviše mi glavni žrtvenik, uresiv ga novom pozlatom, marmoriranjem, i kipovi presv. Trojice, i s. s. Cirila i Metoda sve to tako vješto, da čovjeku od milinja srdce poskakuje, kad motri izvrstnost djela. Želeći ja još ptočnik, drugim vremenom podobno pohabljen, drugim novim izmieniti, ponude mi se, da će mi i taj iz cementa načiniti. Pak izbilja prihvatilo se posla, podje im taj tako liepo za rukom, da je pravo veselje gledati taj ovdje u našoj Podravini još nigdje do sad nevidjeni ptočnik. Doznajem, da je G. Ožbić nakan fabriku u Ljubljani otvoriti, gdje će u veliko proizvodjati stvari za ptočnik, i druge podobne svrhe shodne. Ja mu čestitam na poduseću, i želim mu ito izdašniju sreću, osobito u tom, da si priznanje i podporu kod rodjakah si kranjacah pribavi kako ju za cieto zaslužuje. U marljivost, poduzetnu volju, i čestitost slavenskoga značaja, ito se u svemu opaša kot Ožbićah, neka se i drugi ugledaju kao u primjer, pak će nas do skora minuti prikor, da Slaveni za ništa drugo nisu, nego da tudjini robuju; i da se od svih prezrieni zadovoljiti ostanci, ito nam ih došljaci s obilnosti svoje ostavljaju. J. Žavor.

V Landecku na Tirolskom 15. sept. (Poslano.) Odgovor „Soči“. Rahločutna prijateljska roka mi pošilja iz Trsta št. 37. „Soče“, v katerej me najbrž ravno tista roka enako rahločutno napada. Premišljaj sem, ali bi na to bombo iz žolča in blata stlačeno — odgovoril. Pa da bi se ne zdelo, da nimam nič odgovoriti, odgovorim. Se vé da v tako „finem“ štilu, kakor dopisnik „Soče“, ne znam pisati. Prvič ni resnica, da jaz gojim osebno sovraštvo do dr. Vošnjaka, Jurčiča in Stritarja. Poslednjega osebno niti ne poznam, dr. Vošnjak mi je osebno simpatičen, kar sem izrazil celó v nekem dopisu ali članku „Novicam“, kar pa ni bilo natisnjeno, pa mi bodo „Novice“ gotovo rade potrdile; *) tudi Jurčiča osebno ne sovražim, akoravno je on sam človek poln sovraštva in misantropije, — kajti omikan človek ne pozná osebnega sovraštva, ampak le nasprotuje in omiluje. Druga neresnica je, da sem jaz v „Primorcu“ Ljubljanske prvake napadal; vrednik „Primorca“ g. Raić mi bo pritrdil, da je tiste napade zakrivil moj pokojni prijatelj Mohorčič — Bog mu greh odpusti, saj ni vedel, kaj dela, saj je bil zaslepljen in zmoten od „Narodovih“ mož, ki so že tačas spoštovanega našega Nestorja, dr. Bleiweisa, na vse mogoče načine ob zaupanje spravljali. Ne tajim, da sem se tudi jaz kot mlad človek od hlinjenega rodoljubja „Narodovcev“ premotiti dal; in da sem „Narodovo“ stranko kot najbolj narodno čislal.

A te simpatije za „Narodovo“ stranko so začele vedno bolj pojemat, bolj ko so „Vošnjakovci“ jeli odpadati od nas, zapuščati edini pravi narodni prapor,

*) Istina.